

הרב זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל

מכתבים מאדמו"רים מפורסמים שנמצאו בספר ישן*

ב"ה יום א' כ"ז תמוז תשנ"ט

כבוד הרב... שליט"א.

קיבלתי מכתבו, ומבין ריסי המכתב ניכר שהכותב תלמיד חכם וירא שמים מרבים. ובו שאלת חכם, [מה הדין] בקיבל [ספרים] מאדם שנפטר אביו וחילק הבן את ספריו, ומצא בהם מכתבים מאדמו"רים מפורסמים עוד מלפני השואה.

[א] והבנתי ששאלתו אם מותר לפרסם אותם ברבים.

לענ"ד פשוט שאם המכתבים מכילים דברי תורה ומוסר אין ספק שמותר ואף מצוה שיהיו דבריהם נשמעים ושפתותיהם דובבות בקבר¹, זולת אם יש עניינים אישיים - בזה נראה שאף שיש חדר"ג שלא לקרוא מכתבו של אחר², נראה שטעם הדבר שאין אדם רוצה שיתגלה סודו במסחר או בעניינים אחרים³, והרי הדין שהאומר לחברו איזה דבר הרי הוא בבל יאמר ואסור לו לגלות⁴, ועי' ב[ח"מ] סי' כ"ח⁵ במי שקיבל בסוד וכעת צריך להעיד איך לנהוג. אבל לפרסם כעת דברים מלפני הרבה שנים מסתבר שלא יכול לצאת הפסד מזה, ולכן [נראה] שגם זה מותר, זולת אם [אין] דבר שום תועלת.

[ב] אבל אם השאלה אם הבן רוצה את המכתבים, שיתכן ששוים הרבה.

בזה יש לדון שאף שנתן הבן את הספר במתנה מכל מקום את המכתבים שבו לא נתן. ואם כן הדבר אין מקום לכתוב [מה הדין], שזו שאלה של שני צדדים, וצריכים שניהם לקבל רב לדין ויטענו שניהם את טענותיהם⁶.

אכן נראה שאם אבי-הבן הנפטר קיבל את הספרים ממישהו אחר ואין ידוע כעת

* צילום כתה"י של המכתב נמסר לנו ע"י השואל מקבל המכתב שביקש לשמור על עילום שמו, ושכמ"ה. מערכת 'המעין' הוסיפה כותרת ופיסוק וקטוע ומקורות בסיסיים וכמה תיקוני לשון קלים.

1 בכורות לא, ב.

2 באר הגולה בגיליון השו"ע יו"ד סוף סי' שלד.

3 עי' ערוה"ש יו"ד שם ס"ק כא.

4 יומא ד, ב.

5 בנושאי הכלים על השו"ע בתחילת הסימן.

6 שו"ע חו"מ סי' יז סע' ה.

מיהו, בזה הדין שהמקבל עצמו לא זכה כיון שהוא בחצר שאינו עומד להימצא, ודבר זה נמצא בשו"ע בקונה בדיל ונמצא בו זהב בהלכות אבידה ומציאה⁷.

ותודה להרב אריה קורן שמסר לי מכתבו⁸.

ואחתום בברכה.

זלמן נחמיה גולדברג

בי"ח יום א' כ"ג אלול תשל"ט
בבית הדין ס' ירושלים

קבלתי מפרטו ומדיון רובי הלכות ניכר שהכרחי היה ויהיו שמוע
מדין וכו' שולח חכמי דקרבן מאפע שנפטר זכיו וחילוק הדין את
ספיקו ומצדו דהם מכתובי האופלתיים מפורסמים צדף ולפני השואה
היגיתי שולחתי את מורתם ופרסם דפסוקי זמנה בשום טאק בהתפתח
מכיליב דפסי תורה ומורה אין ספק שמועתי וזרף מלצה שיהיו דפסייה
לשמועתי ושפתייהם פוקדת דקדר בולת אם יש צענית אנשייה
דזה נראה שולחתי שיש חפץ לזון וקראו מכתבו של אחר נראה שטעם הפיר
שזיון אופל קולג שיהגלה סודו למסחר או דענית אחריו זכיו הדין
לשמועתי לתקורו אויב דפרי הדין וקראו יאלתי שמועתי לו לתלמוד
וציין דסימן כח דמי שקרבן דקודש ופזר פסח דהיפוך אין לתקור
אלת דפסיים כמא דפסיים מלכתי הדין שיעם מתקדי שולח וכו' לתלמוד
הפסד מרה ולכן שגג צד מורת בולת אם דפסיים שום מוצא
ואכן את השואה אם הדין כולג ש את המכתביו שיהיין שולח הדין
דזה יש לעין שזרף שנתן הדין את הפסד דמתנה דמתנה דמתנה דמתנה
שבו לזון עין אופל הפסד ציין מקור אכאך טעם שולח של שני דפסיים
וציין שיש שתייה תקרב דה פסין וישעני שיעיה שיעעיה
ואכן נראה שזך אלו הדין הנפטר קרבן הפסד הספיקו ממילתו אלא
אזיין וזו צד מורה איהו דזה הדין שהתקבל זכיו לזון ככה כיון שהדין
כחלפי שזיין זכיו מלכותו ודבר זה נמצא בשו"ע דקרבן דפסין
ונמצא בו פסד דהנפטר אפסד ונמצא
ומצה ליהב אפסד קיין טעם לי מכתבו
ואמת דברכה
זלמן נחמיה גולדברג

7 שו"ע חו"מ סי' רלב סע' יח ברמ"א.

8 הרב יצחק אריה קורן זצ"ל (תשי"א-תשע"ה) למד שנים רבות בישיבת מרכז הרב, ממיסדי ת"ת מורשה. גר בבית אל, והיה מקורב מאוד לרבנו הגרז"ן גולדברג זצ"ל.